

X. OLMOUCKÉ SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÉ DNY

XXIII. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE K PROBLEMATICE OSOB SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI
XI. KONFERENCE MLADÝCH VĚDECKÝCH PRACOVNÍKŮ
IX. DRAMATERAPEUTICKÁ KONFERENCE

PROGRAM A BULLETIN ABSTRAKTŮ

PROGRAM

ÚTERÝ 19.3.2024

X. OLOMOUCKÉ SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÉ DNY

XXIII. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE K PROBLEMATICE OSOB SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI
XI. KONFERENCE MLADÝCH VĚDECKÝCH PRACOVNÍKŮ
IX. DRAMATERAPEUTICKÁ KONFERENCE

9:00 - 10:15
AUDITORIUM

Slavnostní zahájení konference – *moderuje doc. Jiří Langer*
Představení divadelních spolků Tyátr a Modrodiv
Úvodní přednáška – *prof. Mgr. Kateřina Vitásková, PhD.*

10:15 - 10:35

coffee break

10:35 - 12:35
AUDITORIUM

Přednášky pozvaných hostů – *moderuje doc. Jiří Langer*

Ing. arch. Jan Tomandl, Ph.D.
PhDr. Ing. Iva Jungwirthová
PhDr. Jiří Drahota
doc. Mgr. Jiří Kantor, Ph.D.
Mgr. Jitka Klugarová, Ph.D.
PhDr. Miloslav Klugar, Ph.D.

12:35 - 13:15

obědová pauza

13:15 - 14:00
AUDITORIUM

Posterové prezentace – *moderuje dr. Veronika Růžičková*

1. Pham David
2. Li Jiaoli
3. Tvarůžková Karolína
4. Liu Xuejiao
5. Škodáková Lucie
6. Du Jian
7. Hrdá, Nela; Strnadová, Anna; Potměšil, Miloň
8. Zeng Shulan
9. Tang Shiyuan

N14, 1. patro

První blok přednášek – *moderuje dr. Jan Chrastina*

1. Groma, M.
2. Tumová, M.; Langer, J.
3. Chrastina, J.
4. Schallerová, S.; Hlina, M.

N15, 1. patro

První blok přednášek – *moderuje dr. Adéla Hanáková*

1. Hlavinková, A.; Vitásková, K.; Horáková, K.
2. Sithová, S.; Drangová, W.
3. Ivanová, Z.; Harčaríková, T.
4. Hanáková, A.; Urbanovská, E.

N16 1. patro

První blok přednášek – *moderuje dr. Zdeňka Kozáková*

1. Polínek, M.D.
2. Růžičková, V.
3. Lopúchová, J.; Kelemenová, K.; Smetanová, D.
4. Lopúchová, J.

14:00 - 15:30

1. PATRO

15:30 - 15:45

coffee break

N14, 1. patro

Druhý blok přednášek – *moderuje doc. Michal Růžička*

1. Telekyová, T.
2. Wittmannová, J.
3. Svoboda, P.; Muller, O.
4. Wittmannová, J.
5. Růžička, M.

15:45 - 17:15

1. PATRO

N15, 1. patro

WORKSHOP – Podpora inkluze v TV – příklady dobré praxe

N16 1. patro

FILM A DISKUZE – Lipský, M.

17:30

Ukončení všech sekcí

PROGRAM

ÚTERÝ 19.3.2024

IX. DRAMATERAPEUTICKÁ KONFERENCE

13:15 - 13:45
MALÁ AULA

Úvodní přednáška - Kováčová, B.

13:45 - 14:00

coffee break

14:00 - 14:50
MALÁ AULA

Divadelní vystoupení

Bílá Holubice, Ostrava

15:00 - 15:40
MALÁ AULA

Divadelní vystoupení

Tyátr ModroDiv, Zlín

15:30 - 15:45

coffee break

16:00 - 17:45
MALÁ AULA

WORKSHOP

Krebs, P. Divadlo bez domova, Bratislava

18:00 - 19:45
MALÁ AULA

WORKSHOP

Lessner Lištiaková, I.

20:00

Ukončení

PROGRAM

STŘEDA 20.3.2024

X. OLOMOUCKÉ SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÉ DNY

XXIII. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE K PROBLEMATICE OSOB SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI
XI. KONFERENCE MLADÝCH VĚDECKÝCH PRACOVNÍKŮ
IX. DRAMATERAPEUTICKÁ KONFERENCE

8:30 - 9:30
MALÁ AULA

Zahájení druhého dne konference – *moderuje doc. Jiří Langer*
Divadelní představení Divadelní spolek Dominika, Kokory

9:30 - 10:00
MALÁ AULA

Úvodní přednáška – Mgr. Hana Bundilová, Ph.D.

10:00 - 10:15

coffee break

10:15 - 11:45
MALÁ AULA

První blok přednášek – *moderuje prof. Kateřina Vitásková*

Šlesingrová, E.
Círová, S.
Žáková, P.
Sakamoto, N.
Haroková, M.

11:45 - 12:30

obědová pauza

12:30 - 14:00
MALÁ AULA

Vachalová, V.; Špinarová, G.
Hrudová, T.
Hovorková, L.
Škodáčková, M.
Kameník J.

14:30

Ukončení

PŘEHLED AKTIVNĚ VYSTUPUJÍCÍCH AUTORŮ, JEJICH PŘÍSPĚVKŮ S ABSTRAKTY (řazeno abecedně)

Bundilová Hana

Hiporehabilitace u klientů s DMO

Dětská mozková obrna (DMO) je nejčastěji se vyskytující neuromuskulární onemocnění dětského věku. V popředí klinického obrazu stojí porucha hybnosti, která se u jednotlivých typů DMO, stejně jako u každého jednotlivce různí. K poruše hybnosti bývají přidruženy další poruchy (poruchy kognice, mentální retardace, epilepsie aj.). Celkový klinický obraz se pak v průběhu života jedince mění. Hiporehabilitace (HR) je často řazena do komprehensivní rehabilitace jedinců s DMO, kdy jednotlivá odvětví HR mohou vhodně doplňovat a reagovat na aktuální potřeby klientů s DMO.

Círová Světlana

Pozice dětí nadaných ve školách, které se nacházejí ve vyloučených lokalitách

Plánovaný příspěvek pojednává o pozici dětí nadaných ve školách, které se nacházejí ve vyloučených lokalitách. Tyto děti mají často specifické výzvy a potřeby, které mohou ovlivnit jejich rozvoj a vzdělávání. Vyloučené lokality jsou často charakterizovány nedostatkem zdrojů, sociálními problémy, omezeným přístupem k vzdělání a dalším podpůrným službám. Přestože jsou tato prostředí často nepříznivá, může se v nich nacházet mnoho dětí s výjimečným potenciálem a nadáním. Školy bohužel často musí v první řadě reagovat na problémy spojené se sociálním vyloučením, které bývá leckdy existenční. Problematika nadání je u těchto žáků nerozpoznána, upozadována či pedagogům nezbyvá kapacita rozvíjet jejich potenciál. I pro samotné děti může být obtížné identifikovat svůj talent a rozvíjet své schopnosti v prostředí, které není příznivé pro jejich rozvoj. Nedostatek finančních prostředků, nedostatečná podpora ze strany škol nebo rodiny a sociální tlaky mohou bránit těmto dětem v plném využití jejich nadání. Autorka se ve své studii snaží identifikovat způsoby práce s těmito žáky v rámci základních škol a na základě rozhovorů s tamějšími učiteli poukazuje na realitu školství ve vyloučené lokalitě.

Drangová Ivana, Síthová Svetlana

Reforma vzdělávací politiky pre kvalitu vzdelávania a inklúziu na Slovensku

Katalóg podporných opatrení je súčasťou Plánu obnovy a odolnosti ako jeden z najväčších inkluzívnych krokov v školskom systéme Slovenskej republiky. Podporné opatrenia vo výchove a vzdelávaní prispievajú k tomu, aby školský systém vedel lepšie reagovať na rozmanité individuálne výchovno-vzdelávacie potreby detí a žiakov, zvyšoval šance na naplnenie vzdelávacieho potenciálu detí a žiakov, ako aj ich úspešnosť nielen vo vzdelávaní, ale i v živote. Prečo Slovenský vzdelávací systém Katalóg podporných opatrení potrebuje? Čo prinesie do škôl? O tom pojednáva príspevok spoluautoriek reformy na Slovensku.

Groma Marian

Kochleárna implantácia u starších dospelých s postlingválou poruchou sluchu

"Ciele: Porucha sluchu je veľmi častým problémom vyššieho veku. Cieľom výskumu bolo vyhodnotiť výsledky kochleárnej implantácie vo vyššom veku.

Metódy a materiál: V programe kochleárnych implantácií bolo identifikovaných 40 dospelých s kochleárnou implantáciou vo veku 65 rokov a viac. Výsledky boli hodnotené a porovnávané so skupinou dospelých nižšieho veku audiologickými testami, škálou Kategórie sluchovej výkonnosti(CAP). V skupine starších dospelých bol použitý aj Glasgowský dotazník subjektívneho hodnotenia benefítov (GBI).

Výsledky: V klinických hodnoteniach dosahujú dospelí s kochleárnou implantáciou vo vyššom veku nižšie výsledky ako dospelí mladšieho veku. Efekt po kochleárnej implantácii v staršom veku napriek tomu možno hodnotiť ako významný, o čom svedčí aj ich subjektívne hodnotenie."

Hanáková Adéla, Urbanovská Eva

Sebepojetí osob se svalovou dystrofií

Příspěvek přináší výsledky analýzy sebepojetí u osob se svalovou dystrofií. Klíčovým nástrojem pro sběr dat je Dotazník sebepojetí (DOS) od autorů Dolejš, Dostál, Obereignerů, Orel a Kňážek (2021). S využitím tohoto nástroje se náš výzkum zaměřuje na komplexní pochopení sebepojetí a speciálněpedagogickou intervenci u těchto osob. Cílem výzkumu je poskytnout pohled na mechanismy, které formují sebepojetí u této cílové skupiny a identifikovat klíčové faktory, jež ovlivňují jeho vývoj a adaptaci. Zvláštní pozornost je věnována roli podpory, důvěry a pozitivního sociálního vlivu, které jsou zásadní pro rozvoj sebepojetí a sociální integraci. Příspěvek přináší návrhy pro zlepšení speciálněpedagogické praxe a kvality života osob se svalovou dystrofií.

Harčaríková Terézia, Ivanová Zuzana

Inkluzívne vzdelávanie v teoretickej , výskumnej a praktickej rovine – podpora žiakov so špecifickými poruchami učenia a špecifickými poruchami správania v základných školách na Slovensku

Primárnym cieľom autoriek príspevku je identifikácia a špecifikácia prístupov, postojov a podporných opatrení vo vzťahu k žiakom so špecifickými poruchami učenia a správania na základných školách v Slovenskej republike. Autorky príspevku chcú poukázať na skutočnosť, že aktuálne prebiehajúce zmeny v oblasti školstva, tvorba a implementácia podporných opatrení do praxe, ich viedli k realizácii výskumného projektu VEGA č. 1/0196/23 Prístupy, intervencie a postoje učiteľov k žiakom so špecifickými poruchami učenia a špecifickými poruchami správania (ADHD) na slovenských základných školách. V príspevku sú prezentované výsledky metaanalýzy skúmanej problematiky, ktorá vznikla analýzou domácich aj zahraničných vedeckých štúdií, plnenie a realizácia jednotlivých čiastkových cieľov projektu ako aj implementácia jednotlivých podporných opatrení smerom k cieľovej skupine žiakov a pod.

Haroková Martina

Psychosociální aspekty života dětí a dospívajících s nervosvalovým onemocněním

Tato prezentace představuje základní vhled do psychosociálních faktorů, které ovlivňují život dětí a dospívajících s nervosvalovým onemocněním. Budou diskutována témata jako individuálního prožívání symptomů, sociální adaptace či podpora, kterou mohou jedinci s nervosvalovými onemocněními potřebovat. Cílem je vzbudit zájem o další zkoumání této multidimenzionální oblasti, která má významný dopad na životy jedinců a jejich rodin.

Hlavinková Alena, Vitásková Kateřina, Horáková K.

Informovanost učitelů o přístupu k žákům s koktavostí na 1. stupni základní školy

Cílem příspěvku je zmapovat, jaké mají učitelé na 1. stupni základních škol povědomí o problematice koktavosti, jak přistupují k žákům s koktavostí a jaké používají metody ve výuce a během komunikace s žáky s koktavostí. Jde o kvantitativní výzkum a jako výzkumný nástroj byl zvolen dotazník. Dotazníkového šetření probíhalo v Jihomoravském kraji a zúčastnilo se jej 151 pedagogů působících na 1. stupni základních škol.

Hlina Marek, Schallerová Simona

Skúsenosti žiakov so zrakovým postihnutím so sociálnopatologickými javmi v online priestore

Predkladaná štúdia sa zaoberá skúmaním informovanosti a skúseností žiakov so zrakovým postihnutím v kontexte sociálnopatologických javov v online priestore. Súčasná digitálna éra prináša nové výzvy aj možnosti, avšak pre jedincov so zrakovým postihnutím môže byť online prostredie ešte zložitejšie. Cieľom príspevku bolo zistiť a zosumarizovať skúsenosti žiakov so ZP a akým spôsobom jednotlivci vnímajú a zvládajú sociálnopatologické javy v online priestore. Informácie boli získavané pomocou metódy dotazníka distribuovaného medzi žiakov so zrakovým postihnutím vo veku 10-20 rokov v špeciálnych školách ale aj z inkluzívnych škôl. Výsledky tejto štúdie prispievajú k lepšiemu pochopeniu potrieb a výziev, s ktorými sa títo jednotlivci stretávajú v online prostredí.

Hovorková Lenka

Autenticita: Klíč k autonomii osob se zrakovým postižením

Tento příspěvek se zaměřuje na roli autenticity jako klíčového prvku při podpoře autonomie osob se zrakovým postižením. Autorka zdůrazňuje důležitost respektování individuálních identit a osobních projevů každého jednotlivce. Skrze analýzu praktických příkladů a osvědčených postupů je ukázáno, jak zachování autenticity napomáhá vytváření prostředí podporujícího samostatnost a kvalitní život pro tuto skupinu lidí. Na základě této reflexe jsou navrženy strategie a doporučení pro praktickou implementaci konceptu autenticity v procesech podpory osob se zrakovým postižením s cílem posílit jejich schopnost dosáhnout plné autonomie a životního naplnění.

Hrudová Tereza

Sebepojetí v kontextu osob s afázií

Sebepojetí lze obecně chápat jako základní pilíř našeho vnitřního světa, základní kámen naší jedinečné identity. Každý z nás má své vlastní a jedinečné sebepojetí, které je formováno různými zkušenostmi, výchovou, kulturou, mezilidskými vztahy, ale i traumaty, nemocemi či neúspěchy. Předkládaný příspěvek představí specifika a význam sebepojetí v kontextu osob s neurogenně podmíněnou narušenou komunikační schopností. Hlavním cílem výzkumu bylo za využití dotazníku sebepojetí (DOS-36) u osob s afázií analyzovat smysluplnost jejich existence, fungování v profesním životě, přijetí sociálním okolím nebo například soužití v rámci rodiny a najít prostor pro speciálněpedagogickou intervenci.

Chrastina Jan

Co (ne)víme o psychosociálních potřebách a do/provázení mladých dospělých se spinální muskulární atrofií?

Spinální muskulární atrofie je jedním z mnoha tzv. život limitujících onemocnění. Některé z jejich forem jsou vázány na období mladé dospělosti. Takto nemocné osoby disponují, bez ohledu na věk, speciálními vzdělávacími potřebami a/nebo disabilitou (SEND) a v kontextu speciální andragogiky mohou tvořit zcela novou kategorii cílové skupiny uživatelů (klientů). Proto je vhodné se cíleně zamýšlet nad otázkami jako např. „co jsou psychosociální potřeby v kontextu život limitujícího onemocnění, co aktuálně (ne)víme o psychosociálním doprovázení těchto nemocných (klientů) a jejich rodin, jaká jsou specifika trajektorie tohoto onemocnění v časovém období závěru života a umírání“ apod. Odpovědi na tyto a jiné otázky totiž mohou napomoci efektivní podpoře těchto osob cílenými intervencemi realizovanými multidisciplinárním týmem.

Jungwirthová Iva

Dítě s postižením sluchu v roce 2024 – mění se paradigmatu surdopedie?

Jak vypadá v 21. století péče o malé děti s vadou sluchu a o jejich rodiny? Jaké jsou jejich současné komunikační a vzdělávací perspektivy? A jaká rizika vada sluchu v dnešní době přináší?

Kameník Jiří

Specifika použití přístupu Sandtray u dětí s logopedickou diagnózou

Tento příspěvek se zabývá možnostmi použití přístupu Sandtray u dětí s logopedickou diagnózou v ambulanci klinické logopedie.

Skrze případ pacienta budou představena východiska, možnosti a limity práce v terapeutickém pískovišti, možnosti analýzy komunikační situace a pragmatiky komunikace, specifika dětského pacienta ve vztahu k náročné situaci a jeho schopnost narace.

Kantor Jiří, Klugar Miloslav, Klugarová Jitka

Potřebujeme na důkazech založené rozhodování pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami?

Jedním z dlouhodobých problémů (nejen) českého vzdělávání je nedostatečné zohledňování těch nejlepších důkazů a jejich zavádění do pedagogické praxe. Tento problém je pravděpodobně způsoben celkově nízkým porozuměním mechanismům a strategiím, které byly vyvinuty pro identifikaci, syntézu těchto důkazů (výzkumných studií) a jejich efektivní implementaci. Ve speciální a inkluzivní pedagogice tyto problémy ještě zhoršuje nepříznivá situace týkající se nižší dostupnosti důkazů ve vztahu k mnoha podstatným tématům. Přesto i zde je možné na důkazech založené rozhodování, tedy rozhodování, které zohledňuje ty nejlepší dostupné důkazy, preference uživatelů, zkušenosti odborníků i specifika vzdělávacího kontextu. Cílem této prezentace je zvýšit porozumění tomu, co je na důkazech založené rozhodování, a jak mohou být principy tohoto rozhodování aplikovány pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami. Na základě konceptů, které vytvořily mezinárodní organizace Cochrane, JBI, Campbell a GRADE, dále představíme, proč potřebujeme při rozhodování syntézu důkazů, a vysvětlíme, jakým způsobem mohou být ty nejlepší důkazy co nejefektivněji implementovány do praxe.

Kelemenová Katarína, Lopúchová Jana, Smetanová Dorota

Kyberšikana stále na vzostupe - čo s tým v inkluzívnom prostredí škôl?

Kyberšikana je sociálno-patologickým javom s výrazným výskytom predovšetkým v školskom prostredí. Mnohé výskumy aj skúsenosti z praxe potvrdzujú, že aj napriek preventívnym opatreniam sa výskyt a frekvencia kyberšikanovania neustále zhoršuje. V nemalej miere k tomu prispieva enormný rozmach digitálnych technológií a ich využívanie v školskom prostredí. Najčastejšími úskaliami boja proti šikane sú strach a obavy obetí šikanovanie nahlásiť, ako aj zľahčovanie situácie nielen zo strany spolužiakov, ale aj pedagogického kolektívu. Autorky sa v predkladanom príspevku venujú problematike kyberšikanovania v kontexte prevencie a možných intervencií v inkluzívnom prostredí škôl a uvádzajú výsledky skúmania výpovedí obetí kyberšikanovania s akcentom na negatívne dopady na ich život.

Kováčová Barbora

Možnosti a limity v terapii s bábkou u jednotlivcov s mentálnym postihnutím

Prednáška prezentuje teoretické a výskumné východiská v terapii s bábkou v súvislosti so starostlivosťou o človeka s mentálnym postihnutím. Konkrétne popisuje možnosti a limity terapie s bábkou pri práci špeciálneho pedagóga s človekom s mentálnym postihnutím vo vybraných vývinových obdobiach života.

Krebs Patrik

Antické divadlo a jeho potenciál pri práci s vylúčenými skupinami obyvateľstva

Antické divadlo, grécke korene drámy a komédie sú obrovskou inšpiráciou pri dramaterapeutickej práci. Zoznámime sa s praktickým využitím niektorých možností, ktoré využívame pri našej práci s ľuďmi bez domova, ľuďmi telesne postihnutými, či s pschiatrickou diagnózou.

Langer Jiří, Tumová Martina

Komparace slovních párových asociací u uživatelů českého znakového jazyka a českého jazyka

Příspěvek pojednává o průběžných výsledcích výzkumu zaměřeného na analýzu lexikálně-sémantické organizace mentálního slovníku uživatelů českého znakového jazyka, resp. českého jazyka. Prostřednictvím zkoumání slovních párových asociací u žáků a studentů se sluchovým postižením a žáků a studentů slyšících porovnává strukturu mentálního slovníku obou skupin a vzájemně je komparuje. Byť se jedná o průběžné výsledky, již se objevují některé rozdíly, jež budou dále analyzovány.

Lessner Lištiaková Ivana

Kreatívna explorácia vlastnej profesijnej identity

Workshop využívajúci teórie a metódy dramatoterapie v kombinácii s literárnymi a výtvarnými technikami ponúka účastníkom preskúmať svoje roly a nájsť posilnenie pri hľadaní vlastnej definície svojej profesijnej identity. Workshop je určený pre akademikov, výskumníkov, učiteľov, terapeutov, študentov a všetkých niekde medzitým. V kontexte zvyšujúceho sa tlaku na neustály profesijný rozvoj workshop poskytne priestor pre starostlivosť o seba a vlastnú duševnú pohodu.

Lopúchová Jana

Využitie didaktických prostriedkov na nácvik čítania a písania Braillovho písma u zrakovo postihnutých

Braillovo písmo, ako osobitná forma komunikácie, je už takmer dve storočia prostriedkom gramotnosti zrakovo postihnutých. Je dôležitou súčasťou ich života, najmä v procese ich vzdelávania a nadobúdania potrebných kompetencií. Na efektívnejšie zvládnutie procesov a postupov nácviku a rozvíjania čítania a písania sa používajú rôzne didaktické prostriedky, ktorých prehľad autorka ponúka vo svojom príspevku.

Müller Oldřich, Svoboda Pavel

Lidová píseň a její možnosti při facilitaci konverzace se seniory s NKP

Příspěvek shrnuje výsledky z pilotní studie zaměřené na možnosti facilitace konverzace seniorů s neurokognitivní poruchou prostřednictvím účinných faktorů lidové písně. Jako motivační prostředky zde byly, mimo jiné, využity obrázkové ilustrace, melodie a slova textu písní.

Polínek Martin Dominik

Fenomény plastického inkluzivního divadla herců s poruchami autistického spektra

Příspěvek se na základě longitudinálních výzkumů snaží definovat a vymezit některé specifické fenomény inkluzivního divadla, účinné faktory a algoritmy teatroterapeutické intervence. Příspěvek si neklade za cíl pojmut danou oblast komplexně, ale zabýváme se jen stěžejními fenomény, které vyvstaly během výzkumných šetření v dané oblasti. Zaměřujeme se primárně na parativadelní práci prostřednictvím metody plasticko-kognitivního způsobu pohybu v rámci inkluzivního divadla, ve kterém působí herci s PAS. Domníváme se, že jde o unikátní, ve střední Evropě ojedinělý, způsob speciálněpedagogické intervence, rehabilitace a inkluzivní divadelní tvorby.

Růžička Michal

Appstinuj, zkušenosti s aplikací pro prevenci relapsu

Cílem příspěvku je prezentace webové aplikace APPSTINUJ, která propojuje nejnovější poznatky v oblasti speciální pedagogiky, psychologie, adiktologie, terapeutické intervence, prevence relapsu, terapie a sociální práce, aby pomohla lidem bojujícím s alkoholismem a drogovou závislostí. Kýženým potenciálem aplikace je zvýšení kvality života této cílové skupiny a zároveň podpora vztahu klientů a odborníků při poskytování terapeutických intervencí.

Prezentace tohoto specifického produktu bude ve dvou rovinách. První z nich je samotný produkt (aplikace), která bude na konferenci představena, dále pak bude prezentován unikátní výzkumný design, který lze využít jako inspiraci pro další implementační evaluace (nejen) adiktologických programů.

Růžičková Veronika

3D audiotaktilní modely jako moderní pomůcka pro poznávání prostoru osobami se zrakovým postižením

V rámci příspěvku se zaměříme na představení výstupů projektu podpořeného TAČR (Redukce informačního deficitu a rozvoj představitosti osob se zrakovým postižením prostřednictvím 3D modelů s auditivními prvky – TAČR TL03000679). Zaměříme se především na představení 3D audiotaktilních modelů, technologii jejich vzniku, jejich výběr i možnosti využití v rámci redukce dopadů zrakového postižení do oblasti informačního deficitu v oblasti prostorové orientace.

Sakamoto Namiko

Kdo za to může – Pedagogové?

"Globální hesla ve vzdělávání, zejména v post-pandemickém období, se zaměřují především na ""porozumění dětem"" v souladu se zásady "diverzita a inkluze".

V tomto kontextu rostou požadavky na tuto nepsanou kvalifikaci jako měkké dovednosti, tj. kladené nároky na pedagogy jsou stále zpřísněny. Zároveň není dostatečně zavedena péče o psychologické problémy pedagogů, jako například, jak překonat ""kritiku učitelů"".

V této studii představím článek od japonského profesora z univerzity Hirošima v Japonsku zaměřený na ""porozumění učitelům"" v porovnání se svými zkušenostmi s japonskou učitelkou základní školy, s níž jsem v kontaktu od páté třídy základní školy.

Škodáčková Monika

Kognitivne mechanizmy u jednotlivcov s poruchou autistického spektra v kontexte zrakového vnímání textu

S kognitivnou dysfunkciou pri poruchách autistického spektra sa stretávame pomerne často. Poznatky z posledných výskumov reflektujú skutočnosť, že pri PAS možno badať skôr oslabenú než absentujúcu mentalizáciu - Theory of Mind (ToM), ktorá sa vyvíja neskôr ako u neurotypických jedincov. Odborná štúdia popisuje problémy v mentalizácii, ktoré sa môžu odzrkadliť v narušenej pragmatickej rovine reči a konverzácie, ako ku príkladu pri zrakovom vnímaní textu. Spôsobilosť čítať s porozumením vyžaduje určité zručnosti jedinca. U osôb na spektre možno badať jednotlivé odchýlky vyplývajúce z porúch vývinu centrálného nervového systému, ktoré do značnej miery ovplyvňujú samotný proces - funkčne čítať.

Šlesingrová Eliška

Specifika práce s nazometrem u předškolních a mladších školních dětí v logopedické péči

Příspěvek podrobněji představuje práci s nazometrem v rámci logopedické diagnostiky a intervence. Popisuje specifika této práce, přínosy vzhledem k možnému včasnému zachycení dětí s narušením zvuku řeči (rinolálií), limity v realizaci vyšetření a konkrétní informace získané z opakovaných měření dětí předškolního a mladšího školního věku. Jedná se o předvýzkum v rámci zvolené metody (použití slovní banky) v logopedii a s ohledem na včasné zachycení dětí s rinolálií clausou. Téma propojuje logopedické, speciálněpedagogické, ale také lékařské hledisko.

Špinarová Gabriela, Vachalová Veronika

Rozpoznávání a řešení specifických poruch učení u žáků se zrakovým postižením

Cílem příspěvku bude představit projektový záměr projektu IGA, který se bude zaměřovat na problematiku specifických poruch učení (SPU) u žáků se zrakovým postižením, která není v současné speciálněpedagogické teorii ani praxi dostatečně řešena. Teorie i praxe často tyto poruchy přisuzují pouze suspektní ráz, často v důsledku neadekvátní diagnostiky zaměřené pouze na zrakové funkce. Projekt se bude snažit o konstrukci diagnostické baterie specificky pro tuto cílovou skupinu, respektující potřeby a limity vyplývající ze zrakového postižení. Cílem bude identifikovat specifické symptomy SPU, které nelze přičítat pouze zrakovému postižení a vytvořit diagnostický nástroj s adekvátní senzitivitou a validitou. Vzniklý projekt tak reaguje na aktuální nedostatky v diagnostice SPU u žáků se zrakovým postižením a snaží se o inovativní přístup k diferenciatní diagnostice v této oblasti.

Telekyová Tereza

Expresivní přístupy jako nástroj pro podporu rozvoje osobnosti u žáků základních škol

V rámci speciálně pedagogické konference bych Vám akademické obci ráda představila Příspěvek, který bude prezentovat záměr mé disertační práce. Má práce si klade za cíl najít takovou metodiku práce, kde se expresivní přístupy zaměřené na podporu žáků v rámci asertivního chování, kreativního a kritického myšlení a respektu (jinakost, rasa náboženství, umění vést dialog) dají aplikovat s lehkými modifikacemi pro všechny žáky bez ohledu na rozdílné individuální vzdělávací potřeby.

Tomandl Jan

Sociální a zdravotní aspekty v architektuře

Jak ovlivňuje architektura toho, kdo je jí vystaven? Řada studií již mnoho let prokazuje, jak mnohé faktory na člověka přímo nebo nepřímo působí. Vystavěné prostředí bezesporu ovlivňuje naše duševní, sociální i tělesné zdraví. Odpovědnost, jakou mají projektanti, již v roce 1943 popsal Winston Churchill větou: "Navrhujeme naše domy, aby potom ony přetvářely nás."

Vitásková Kateřina

Hranice, limity a bariéry v současné logopedii z pohledu řečových, jazykových a komunikačních potřeb

Příspěvek se zamýšlí nad aktuálními hranicemi a limity v současné logopedii z pohledu řečových, jazykových a komunikačních potřeb ve vztahu k mezinárodním, národním a regionálním rámcům a poznatkům vyplývajícím z měnících se specifik populace a přístupům k poruchám komunikace a k aktuálně inovovaným a výzkumně ověřovaným možnostem diagnostiky a intervence v logopedii a příbuzných vědách.

Wittmannová Julie

Dítě s ADHD v inkluzivním vzdělávání v oblasti tělesné výchovy (TV)

Porucha pozornosti s hyperaktivitou (ADHD) patří mezi velmi časté „diagnózy“ ve školním (či mimoškolním) prostředí, s tím, že nástup poruchy často bývá patrný už v předškolním věku a při docházce do MŠ. Dané děti nemají v oblasti výstupů v „TV“ vytvářen individuální vzdělávací plán a ve většině případů není třeba upravovat obsah učiva. Co nás může zajímat, a může být jiné, je forma výuky, přístup k dítěti, úprava organizace TV chvilky, TV, pobytu venku, pobytových akcí apod. Zkusme popřemýšlet, jak strukturovat výuku, aby děti s poruchou pozornosti a hyperaktivitou nebyli rušivým elementem, a přesto z výuky mohli profitovat.

Wittmannová Julie

Move and Play the Stress Away: prevence syndromu vyhoření v učitelské profesi

"Projekt Move and Play the Stress Away (MPSA) je řešen s partnerskými vzdělávacími organizacemi Gratosfera v Polsku a Rogers Foundation v Maďarsku. Hlavním cílem projektu je poskytnout pedagogům podporu při řešení problematiky syndromu vyhoření.

Výstupy projektu budou:

- 1) online kurz pro pedagogické pracovníky se 6 moduly v systému MOOC (Massive Online Open Course), platformě s online vzdělávacími kurzy;
- 2) Sada pracovních karet pro učitele, jejíž obsahem budou cvičení pro regulaci duševního stavu, pro zvládání stresu a úzkosti či podporu mindfulness;
- 3) vzdělávací kurz pro pedagogy s tematikou prevence syndromu vyhoření v rozsahu 25-30 hod.

Zdroj: Erasmus+ programme: 2023-1-PL01-KA220-SCH-000158084"

Žáková Pavla

Střídání jazykových kódů jako specifický projev v komunikaci bilingvních dětí

V komunikaci bilingvních dětí je možné pozorovat různé specifické projevy. Jedním z nich je střídání jazykových kódů, které bývá mylně interpretováno jako projev narušené komunikační schopnosti. Cílem přehledové studie je popsat aktuální diskurz výzkumů v této oblasti. Výzkumný soubor tvoří devět článků, u kterých identifikuji výzkumné cíle, metodologii a hlavní závěry. Vyjadřuji se k podobnostem i rozdílům mezi výzkumy a jedním z důležitých zjištění jsou dva hlavní proudy výzkumů – analýza samotné řečové produkce bilingvních dětí a zkoumání různých komunikačních přístupů.

PŘEHLED AKTIVNĚ VYSTUPUJÍCÍCH AUTORŮ S POSTERY, JEJICH PŘÍSPĚVKŮ S ABSTRAKTY (řazeno abecedně)

Du Jian

Impact of educational and psychological interventions compared with standard care in college/university students with autism spectrum disorder: a systematic review

Providing ample support for students with special needs is crucial in fostering an equitable, inclusive, and diverse university community. Central to this endeavor is the facilitation of equal opportunities, optimization of academic performance, promotion of social integration, mitigation of stressors, and preparation for subsequent employment. However, despite strides in this direction, the comprehensive inclusion of students with Autism Spectrum Disorder (ASD) in tertiary education remains constrained, beset by a dearth of efficacious intervention paradigms.

Hrdá Nella, Potměšil Miloň, Strnadová Anna

Tvorba doporučených postupů pro podporu dětí ve specifických podmínkách – zdravotní postižení, péstounská péče

Při studiu odborné literatury bylo zjištěno, že jak pro služby rané péče, tak i pro střediska náhradní rodinné péče vznikly metodické pokyny a standardy, které jim určují, jakými formami a metodami mají pracovat. Z praxe však vyplývá, že konkrétní postup podpory se v jednotlivých službách rané péče a ve střediscích náhradní rodinné péče odlišuje. Proto si výzkumný tým klade tyto otázky: V jakých konkrétních aspektech se jednotlivé kroky postupů liší? Zvýší se efektivita intervencí po vytvoření a následné aplikaci doporučených postupů do praxe?

Li Jiaoli

The applicability of ROBIS and AMSTAR 2 used for assessing the quality of the systematic reviews in the field of inclusive education

Inclusive education (IE) is an international trend that impacts all levels and areas of educational systems, including the preparation of healthcare professionals. High-quality systematic reviews (SRs) play a core role in recommending to inform policymakers.

Liu Xuejiao

Quality of life in Undergraduates with Disabilities: The perspective of the People's Republic of China

This study aims to investigate the quality of life of undergraduate students with disabilities in Sichuan Province, China. Quantitative research methods and qualitative research methods will be utilized. The study group consists of undergraduates with disabilities from 14 universities in Sichuan Province. The theoretical background of this study includes the Social Model of Disability, Quality of Life Theory, and Quality of Life Theory. Data will be collected using the McCubbin Version of the Social Support Index, the Multidimensional Scale of Perceived Social Support, the World Health Organization Quality of Living Scale Short Form, and a semi-structured interview outline. Pearson Product Moment Correlation Coefficient, path analysis model and the Ground Theory will be employed for analysis. Results will validate the research hypothesis, provide support for SEN students, and contribute to educational practice.

Pham David

Asistivní technologie u osob se závažným onemocněním

Asistivní technologie se stávají nedílnou součástí našich životů. Dostávají se stále více do popředí pozornosti, a to nejen v oblasti zdravotnictví či ošetrovatelství. Svoji nezastupitelnou úlohu rovněž sehrávají v oblasti podpory osob ve vazbě na vzdělávání, včetně speciálně pedagogiky či v oblasti vzdělávání dospělých. Jak je patrné jejich využití i potenciál je velmi široký, a to jak v rámci „institucionálního zajištění“, tak ve vazbě na jednotlivé cílové skupiny. Jedním z nositelů podpory asistivních technologií mohou být právě osoby se závažným (vzácným) onemocněním někdy označované jako „life-threatening“ (život ohrožující onemocnění). Asistivní technologie by mohly být přínosné u osob se vzácným onemocněním hned v několika aspektech života. Vzácná onemocnění se bývají označována jako zdravotní porucha s nízkým výskytem v populaci. Celkový výskyt nositelů těchto onemocnění v rámci populace je obecně uváděn na 3-4 %. V České republice to znamená přírůstek až 3000 nových pacientů každým rokem. Cílem výzkumu je na základě podrobné rešerše zahraničních i tuzemských zdrojů zjistit aktuální zastoupení daného tématu (programy, hardware, kompenzační pomůcky) ve vazbě na asistivní technologie. Směrem k vybraným institucím (školské prostředí, prostředí sociálních služeb, resortu zdravotnictví nebo také v zaměstnání.) zjistit, do jaké míry a v čem jsou ty instituce „satureovány danou oblastí“ směrem ke stimulaci, edukaci, aktivizaci osob se závažným (vzácným) onemocněním. A v neposlední řadě, v jakém rozsahu jsou obeznámeny s těmito technologiemi/přístupy poradenští pracovníci působící v patientských organizacích, školách (základní, střední, vysoké), v sociálních službách či ve zdravotnictví.

Škodáková Lucie

Využití arteterapeutických technik ve SVP – průběžná zpráva z výzkumu

V posteru přiblížíme průběžné výsledky výzkumu, který je zaměřen na využívání arteterapeutických technik ve střediscích výchovné péče. Zaměříme se na prezentaci předvýzkumu, který se týkal analýzy středisek výchovné péče v České republice. Zajímalo nás, v jaké míře a na kterých pracovištích je arteterapie využívána, abychom mohli přejít k další fázi výzkumu, kterou bude kvalitativní šetření využívání arteterapie přímo v jednotlivých zařízeních. Dále budou nastíněny jak plánované metody, tak postupy výzkumu a v neposlední řadě i jeho využití.

Tang Shiyuan

A Review of Musculoskeletal Diseases Related to Special Education Teachers and Work

Work-related musculoskeletal disease is a common occupational health problem, this study through the literature research to explore the special education teachers both at home and abroad research status quo of work-related musculoskeletal diseases, found that the existing research focused on the epidemic situation, influencing factors, prevention, and intervention, assessment and measurement of these four aspects. Through four aspects to carry on the review of the study, found that the special education teachers' work-related musculoskeletal disease prevalence is higher, at 33.8% to 91%. Individual, occupational, and social-psychological factors may induce work-related musculoskeletal diseases. In future research, attention should be paid to the WMSDs field of special education teachers. Pay attention to the representativeness of research samples; Rich research tools and so on.

Tvarůžková Karolína

Morální jednání zaměstnanců v zařízeních pro osoby s mentálním postižením – vymezení výzkumu

Osoby s mentálním postižením, kteří dlouhodobě bydlí v zařízeních sociálních služeb jsou vystaveny vysokému riziku špatného zacházení případně až zneužívání. Z důvodu kognitivního, funkčního či komunikačního znevýhodnění klientů často nejsou tyto situace hlášeny a klienti se tak nemohou chránit. Cílem tohoto výzkumu je prozkoumat vztah mezi osobnostními a organizačními charakteristikami zaměstnanců pracujících v zařízeních pro osoby s mentálním postižením. Přičemž výsledky výzkumu mohou mít praktický dopad pro podporu klientů a zaměstnanců v podobě podpůrných skupin či školicích programů.

Zeng Shulan

Survey on the Positive Contribution of Families with Preschool Children with Intellectual Disabilities

Using a questionnaire on the positive contribution of families with preschool children with intellectual disabilities, we conducted a survey of 204 parents in five provinces and cities: Guangdong, Chongqing, Sichuan, Liaoning, and Zhejiang. The aim was to gain insights into the current status of positive contributions within these families. The results revealed that overall, the positive contributions of families with preschool children with intellectual disabilities are at a relatively high level (average score of 3.81, standard deviation of 0.46). Significant differences were observed in parental education levels, family income, child gender, time of issue identification, severity of disabilities, and child health status. To enhance the positive contributions, parents are encouraged to strengthen their learning, change perspectives and behaviors, harness the positive functions of the family, establish self-rational support, and improve the overall level of family contributions, thereby enhancing the quality of life.

ORGANIZÁTOŘI A PARTNEŘI KONFERENCE

Ústav speciálněpedagogických studií
Pedagogická fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci

VĚDECKÝ VÝBOR

doc. PaedDr. Barbora Kováčová, PhD.
doc. PhDr. Lenka Krejčová, Ph.D.
doc. PhDr. Lea Květoňová, Ph.D.
doc. PaedDr. Jana Lopúchová, PhD.
prof. PaedDr. Libuše Ludíková, CSc.
prof. Mgr. PaedDr. Jan Michalík, Ph.D.
doc. RNDr. František Pluháček, Ph.D.
prof. PhDr. PaedDr. Miloň Potměšil, Ph.D.
doc. PhDr. Eva Suralová, Ph.D.
prof. PaedDr. Darina Tarcsiová, PhD.
prof. PaedDr. Milan Valenta, Ph.D.
doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D.
prof. Mgr. Kateřina Vításková, Ph.D.

ORGANIZAČNÍ A PROGRAMOVÝ VÝBOR

Mgr. Adéla Hanáková, Ph.D.
Mgr. Tereza Hrudová
Mgr. Miluše Huťrová, Ph.D.
Mgr. et Mgr. Jan Chrastina, Ph.D.
Mgr. Jiří Kameník
Mgr. Zdeňka Kozáková, Ph.D.
Mgr. Kristýna Pryč Krahulcová, Ph.D.
doc. Mgr. Jiří Langer, Ph.D.
Mgr. Martin Dominik Polínek, Ph.D.
doc. Mgr. Michal Růžička Ph.D.
Mgr. Bc. Veronika Růžičková, Ph.D.
Mgr. Anna Strnadová
Mgr. Eliška Šlesingrová
Mgr. Karolína Tvarůžková
Mgr. Veronika Vachalová
prof. Mgr. Kateřina Vításková, Ph.D.

PROGRAM A BULLETIN ABSTRAKTŮ

X. OLOMOUCKÉ SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÉ DNY

XXIII. Mezinárodní konference k problematice osob se specifickými potřebami

XI. Konference mladých vědeckých pracovníků

IX. Dramaterapeutická konference

ODPOVĚDNÍ REDAKTOŘI A EDITOŘI

Mgr. Tereza Hrudová, Mgr. Jiří Kameník

Tato publikace neprošla jazykovou úpravou.

Za jazykovou a obsahovou stránku anotací a názvu příspěvků odpovídají autoři.